

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKMO 22.026
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Instelling	:	Mondriaan
Datum binnenkomst klacht	:	27 juni 2022
Datum hoorzitting	:	7 juli 2022
Einde termijn	:	11 juli 2022

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klacht van mevrouw X., hierna te noemen klaagster, aan wie ten tijde van het indienen van de klacht zorg werd verleend door Mondriaan.

In het klaagschrift richt klaagster zich tegen het afdelingshoofd, de heer A.. Aangezien klaagster haar klacht baseert op de Wvggz, zijn ook mevrouw B. (verpleegkundig transmuraal werker, tevens behandelaar) en mevrouw C. (psychiater, tevens zorgverantwoordelijke) bij deze klacht betrokken. Gedrieën worden zij hierna als verweerders aangeduid.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 27 juni 2022 een klaagschrift, gedateerd op 24 juni 2022 en inhoudende een Wvggz-klacht, van klaagster ontvangen.

Op 1 juli 2022 heeft klaagster toestemming gegeven ook bovengenoemde behandelaar en zorgverantwoordelijke in de klachtprocedure te betrekken.

Verweerders hebben de klachtencommissie op 5 juli 2022 een verweerschrift met enkele onderliggende stukken doen toekomen.

Op 7 juli 2022 heeft een hoorzitting plaatsgevonden via beeldcommunicatie. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

Na afloop van de hoorzitting is partijen medegedeeld dat zij uiterlijk op 11 juli 2022 de schriftelijke beslissing van de klachtencommissie tegemoet kunnen zien.

1.1 TERMIJN

De klacht betreft een klacht als omschreven in artikel 10:3 Wvggz en heeft betrekking op een beslissing waarvan het gevolg actueel is, zodat de klachtencommissie gehouden acht binnen 2 weken na ontvangst van de klacht ter zake een schriftelijke en gemotiveerde beslissing te nemen. Deze termijn loopt af op 11 juli 2022.

2 KLACHT

Klaagster maakt er bezwaar tegen dat gedurende de perioden van 10 t/m 24 juni 2022 en aansluitend van 24 juni t/m 8 juli 2022 wegens personeelstekort op de afdeling herhaaldelijk geen uitvoering is c.q. wordt gegeven aan de haar, in het kader van de beslissing tot toepassing van beperking van de bewegingsvrijheid als vorm van verplichte zorg, toegestane dagelijkse uitgang onder begeleiding.

3 FEITEN

- Klaagster is reeds 17,5 jaar gedwongen opgenomen bij Mondriaan en verblijft momenteel op een gesloten afdeling.
- De Rechtbank Limburg heeft op 11 juni 2021 een zorgmachtiging ten aanzien van klaagster verleend met een geldigheidsduur van 12 maanden, derhalve tot en met 11 juni 2022. Het beperken van de bewegingsvrijheid is daarbij onder meer als verplichte zorg toegestaan.

- Aan klaagster is op 11 juni 2021 een formulier "Informatie aan betrokkene over beslissing tot het verlenen van verplichte zorg (art. 8:9 lid 1 en 2 Wvggz)" uitgereikt met betrekking tot de beperking van de bewegingsvrijheid, met een geldigheidsduur van 1 jaar.
- Uit het bij het kernbehandelplan behorende additioneel plan blijkt dat op 13 juni 2022 wordt onderkend dat de zorgmachtiging van 11 juni 2021 is verlopen en dat per abuis is verzuimd een nieuwe zorgmachtiging aan te vragen. In overleg met de mentor wordt klaagster van het verlopen van de zorgmachtiging niet op de hoogte gesteld en haar programma blijft ongewijzigd. Voorts blijkt uit het plan dat het wandelen van klaagster altijd onder begeleiding van twee verpleegkundigen plaatsvindt, mits het toestandsbeeld van klaagster dit toelaat.
- Op 13 juni 2022 wordt gerapporteerd dat een nieuwe zorgmachtiging wordt aangevraagd.
- Op 23 juni 2022 vindt een aanvulling in het additioneel plan plaats, kort gezegd inhoudende dat in verband met toename van automutilatie een aangepast programma werd opgesteld voor de duur van twee weken, met welk programma klaagster akkoord is. De mentor is hierover ingelicht.
- Op 24 juni 2022 is, blijkens hetzelfde additioneel plan, met toestemming van klaagster overgegaan op een volledig rustprogramma, omdat ernstig nadeel, ondanks zeer intensieve begeleiding, niet was te voorkomen.
- Op 1 juli 2022 heeft klaagster zich verbaal en fysiek tegen het programma verzet en wordt besloten tot een inschatting van de indicatie voor een crisismaatregel.
- De burgemeester heeft op 1 juli 2022 een crisismaatregel ten aanzien van klaagster genomen, die geldt tot en met 4 juli 2022 18.13 uur. Daarbij is beperking van de bewegingsvrijheid als noodzakelijke zorg ter afwending van een crisissituatie toegestaan.

4 STANDPUNTEN VAN PARIJTEN

4.1 STANDPUNT KLAAGSTER

Het standpunt van klaagster komt, samengevat, neer op het volgende.

Klaagster is naar eigen zeggen al jaren opgenomen met een zorgmachtiging. Zij wordt ook in haar bewegingsvrijheid beperkt. Klaagster stelt dat zij één keer per dag het recht heeft onder begeleiding naar buiten te gaan voor een wandeling. Klaagster heeft vorig jaar ter zake een klacht ingediend, omdat de dagelijkse wandelingen destijds heel vaak niet konden doorgaan vanwege een tekort aan personeel. Klaagster zegt dat het de laatste tijd opnieuw regelmatig voorkomt dat ze niet kan gaan wandelen, omdat er te weinig personeel op de afdeling is. Hierdoor is er geen tijd om met klaagster te wandelen, terwijl zij hier naar eigen zeggen wel recht op heeft. Klaagster vreest de dupe te zijn van te weinig personeel. Volgens klaagster heeft ze weer verscheidene dagen tegen haar zin binnen gezeten en is dit gebeurd in de perioden van 10 juni 2022 t/m 24 juni 2022 en van 24 juni 2022 t/m 8 juli 2022. Klaagster vreest het ergste voor de komende zomerperiode wanneer er te weinig personeel is op de afdeling door vakantie van de vaste medewerkers. Wanneer de situatie hetzelfde wordt als vorig jaar, verzoekt klaagster wederom om een schadevergoeding. Zij denkt daarbij aan een schadevergoeding van 200 euro. Tevens verzoekt klaagster om een schadevergoeding voor de eerdergenoemde data.

Klaagster had de klacht in eerste instantie alleen tegen het afdelingshoofd gericht en wilde niet dat anderen hiervan op de hoogte werden gesteld. Zij heeft later toestemming gegeven de behandelaar en de zorgverantwoordelijke bij de klachtprocedure te betrekken.

Ter zitting bevestigt klaagster dat zij op 24 juni jongstleden akkoord is gegaan met het nieuwe rustprogramma. Ook met het eerdere programma heeft zij zich akkoord verklaard.

Vorig jaar ten tijde van de vorige klacht, was er volgens klaagster geen sprake van een psychiatrisch toestandsbeeld, nu was dit wel het geval.

4.2 STANDPUNT VERWEERDERS

Het standpunt van verweerders komt, samengevat, neer op het volgende.

Verweerders zijn ervan overtuigd dat het hier geen Wvggz-klacht betreft, omdat volgens hen klaagster alleen klaagt over een personeelstekort en niet over beperking van de bewegingsvrijheid. Zij baseren dit mede op het feit dat klaagster de klacht in eerste instantie alleen heeft gericht tegen het afdelingshoofd en pas later toestemming heeft gegeven om de behandelaar en zorgverantwoordelijke bij de klacht te betrekken. Verweerders begrijpen niet dat de klacht inhoudelijk moet worden behandeld, terwijl het alleen over een personeelstekort gaat. Ook vinden zij het vreemd dat klaagster onder andere klaagt over een periode die na het indienen van de klacht valt.

Het afdelingshoofd weerlegt de stelling van klaagster dat er vanwege personeelstekort geen tijd is c.q. is geweest om met haar te wandelen. Hij stelt dat in de genoemde periode geen sprake was van een tekort aan personeel, de bezetting van personeel was en is op orde.

De persoonlijk begeleider van klaagster legt ter zitting uit dat klaagster elke dag op een vast tijdstip in de middag kan kiezen uit wandelen of een andere activiteit. Hierbij wordt gekeken of het toestandbeeld van klaagster wandelen toelaat. Het wandelen dient vanuit veiligheidsoverwegingen onder begeleiding van twee verpleegkundigen plaats te vinden. In de eerste periode van 10 t/m 24 juni 2022 heeft klaagster niet steeds gekozen voor het wandelen. Van een beperking van haar bewegingsvrijheid op dit punt was geen sprake. Vanaf 24 juni jongstleden tot heden heeft klaagster een aangepast programma gehad. Zij vertoonde extreem gedrag, waarbij zij onder meer met haar hoofd tegen de muur bonkte. Er is gekozen voor veiligheid en klaagster kon daarom niet naar buiten. Met dit rustprogramma is klaagster akkoord gegaan. Toen klaagster, na opheffing van het volledige rustprogramma, op 1 juli 2022 blij gaf van verzet tegen het toen gehanteerde aangepaste programma, is gekozen voor een inschatting van de indicatie voor een crisismaatregel.

5 OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

Klaagster meldt in haar klaagschrift als onderwerp van haar klacht: "Betreft: Klacht tegen beperking van mijn afgesproken bewegingsvrijheid (artikel 8:7 lid 1, Wvggz)". In de aanhef van de brief wordt vermeld dat zij, onder verwijzing naar de Wvggz en het klachtenreglement van Mondriaan, in beklag gaat tegen de uitvoering van haar beperkte bewegingsvrijheid. Voorts maakt klaagster melding van een jarenlange opname met een zorgmachtiging.

Anders dan verweerders kan de klachtencommissie het voorgaande niet anders verstaan dan als een klacht die wordt gebaseerd op de Wvggz. Dat klaagster als reden van de beweerdelijke beperking van haar bewegingsvrijheid personeelstekort noemt en dat haar klacht zich richt tegen het hoofd van de afdeling waar zij verblijft, zijn omstandigheden die aan dit oordeel niet afdoen.

De klacht heeft betrekking op twee perioden waarin klaagster naar haar zeggen in haar bewegingsvrijheid is beperkt, doordat er geen wandelingen met haar werden gemaakt als gevolg van personeelstekort.

Bij aanvang van de eerstgenoemde periode was ten aanzien van klaagster nog een zorgmachtiging van kracht. De zorgmachtiging was tot 11 juni 2022 van kracht, per abuis is verzuimd tijdig een nieuwe zorgmachtiging aan te vragen. In overleg met de mentor is ervoor gekozen klaagster hiervan niet op de hoogte te stellen, om de spanning die deze mededeling voor klaagster met zich mee zou brengen te voorkomen. Dat klaagster er ten tijde van het indienen van de klacht vanuit ging dat er ten aanzien van haar een zorgmachtiging liep, mag, naar het oordeel van de klachtencommissie, dan ook niet ten nadele van haar worden uitgelegd. Daar komt bij dat er op 13 juni 2022 wordt gerapporteerd dat een nieuwe zorgmachtiging wordt aangevraagd. Op grond van deze omstandigheden, in onderlinge samenhang gezien, acht de klachtencommissie zich bevoegd van de klacht kennis te nemen en acht zij klaagster ontvankelijk in haar klacht. Dit heeft tot gevolg dat er vanuit moet worden gegaan dat klaagster gerechtigd is op basis van de Wvggz een klacht in te dienen.

INHOUDELIJKE TOETSING

Klaagster stelt in haar klaagschrift dat zij allereerst in de periode van 10 juni tot (en met) 24 juni 2022 in haar bewegingsvrijheid is beperkt, doordat er wegens personeelstekort geen wandelingen met haar werden gemaakt. Tegenover het gemotiveerde verweer van verweerders heeft klaagster niet aannemelijk gemaakt dat in genoemde periode van een beperking van klaagsters bewegingsvrijheid sprake is geweest, terwijl zich ook geen personeelstekort heeft voorgedaan. Tevens blijkt uit de rapportages in het additioneel plan dat klaagster akkoord ging met haar - op enig moment nog aangepaste - programma, hetgeen klaagster desgevraagd tijdens de hoorzitting heeft bevestigd. Dit heeft tot gevolg dat de klacht, waar deze ziet op de periode van 10 juni tot (en met) 24 juni 2022, ongegrond moet worden verklaard.

Voor wat betreft de periode van 24 juni 2022 tot en met 8 juli 2022 overweegt de klachtencommissie om te beginnen als volgt. Het moge zo zijn dat de klacht ziet op een tijdvak dat gelegen is na het indienen van het klaagschrift, maar dit betekent niet dat de klacht daarmee, zonder nadere informatie, niet in behandeling zou kunnen worden genomen. De situatie zou zich immers hebben kunnen voordoen dat klaagster een schriftelijke beslissing was uitgereikt waarin haar de toepassing van beperking van haar bewegingsvrijheid als noodzakelijke c.q. verplichte zorg op zeer korte termijn werd aangekondigd. Tegen een dergelijke beslissing staat, naar het oordeel van de klachtencommissie, beklag open.

Dat klaagster een beslissing als hiervoor bedoeld is uitgereikt, is niet gebleken.

Dat klaagster op 24 juni 2022 in haar klaagschrift stelt dat zij in de komende twee weken wegens personeelstekort in haar bewegingsvrijheid wordt beperkt, doordat er geen personeel genoeg is om met haar te wandelen, moet, gelet op het voorgaande, dan ook als een aanname worden beschouwd die iedere feitelijke grondslag mist. Dit betekent dat de klacht, voor zover betrekking hebbend op de periode van 24 juni 2022 tot en met 8 juli 2022, op grond van bovenstaande argumentatie ongegrond zal worden verklaard.

Op grond van het bovenstaande komt de klachtencommissie tot het oordeel dat de klacht ongegrond moet worden verklaard.

6 SCHADEVERGOEDING

Klaagster heeft op 23 juni 2022 de klachtencommissie verzocht om, bij gegrondverklaring van haar klacht, toekenning van schadevergoeding wegens de immateriële schade die zij naar haar zeggen als gevolg van de beperking van haar bewegingsvrijheid in de perioden van 10 t/m 24 juni en van 24 juni t/m 8 juli 2022 heeft geleden.

Daargelaten de vraag of de beperking van bewegingsvrijheid als zodanig als schadeveroorzakende gebeurtenis aan een verzoek om schadevergoeding ten grondslag kan worden gelegd, is er in casu geen aanleiding voor het toekennen van schadevergoeding, reeds omdat de klacht ongegrond zal worden verklaard.

7 BESLISSING

De klachtencommissie:

- verklaart de klacht ongegrond;
- wijst het verzoek tot toekenning van schadevergoeding af.

8 BEROEP

De klacht wordt geacht gebaseerd te zijn op artikel 10:3 Wvggz. Dit brengt mede dat betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift beroep kan instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht (artikel 10:7 lid 1 Wvggz). De termijn voor het indienen van een verzoek bedraagt zes weken, ingaande op de dag na die waarop de commissie uiterlijk had moeten beslissen dan wel ingaande op de dag waarop de beslissing van de commissie aan klager bekend is gemaakt (artikel 10:7 lid 2 Wvggz). Op grond van art. 10:9 Wvggz kan de rechter de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen.

Deze beslissing wordt gestuurd aan klager, de patiëntenvertrouwenspersoon, verweerder, de advocaat van klager, de Raad van Bestuur, de geneesheer-directeur van de instelling waarbij de betrokkene in zorg is (geweest) als ook de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Daarnaast wordt een geanonimiseerde versie op de websites van alle betrokken instellingen gepubliceerd.